

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2020. november 27. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt *I.rendű vádlott neve és társa* ellen indult büntetőügyben a *Szegedi Törvényszék* 2019. szeptember 11. napján kihirdetett *6.B.948/2017/60.* számú ítéletének *II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottra* vonatkozó részét *megváltoztatja* az alábbiak szerint:

II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott cselekményeit bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés 1. fordulat, (5) bekezdés b) pont 2. fordulat], folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) és folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntettének [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont] minősíti.

A szabadságvesztés végrehajtását 4 (négy) év próbaidőre felfüggeszti.

II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott közügyektől és gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltását mellőzi.

A szabadságvesztésbe beszámítja II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott által 2020. február 3. napjától 2020. november 27. napjáig letartóztatásban töltött időt.

Egyebekben az elsőfokú ítélet II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottra vonatkozó részét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott tartózkodási helye: cím

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottat - távollétében - társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont], 2 rendbeli

társtettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége (Btk. 345. §) és 3 rendbeli társtettesként elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont] miatt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte.

- [2] A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, megállapította, hogy a II. rendű vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [3] A felmerült bűnügyi költségből II. rendű vádlottat I. rendű vádlott neve I. rendű vádlottal egyetemlegesen 272.000,- forint, míg önállóan 71.620,- forint megfizetésére kötelezte.
- [4] Az elsőfokú ítélettel szemben a II. rendű vádlott védője jelentett be fellebbezést, elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében.
- [5] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.389/2019/3. szám alatt az elsőfokú ítélet II. rendű vádlott neve II. rendű vádlottra vonatkozó részének teljeskörű felülbírálatát indítványozta a 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 590. § (1) és (2) bekezdése, valamint (9) bekezdése alapján. Indítványozta továbbá a tényállás helyesbítését és kiegészítését az ügyiratok tartalma, illegőleg helyes ténybeli következtetés alapján, valamint a bűnösségi körülmények kiegészítését.
- [6] Indítványozta, hogy az ítéletábla az elsőfokú ítélet fellebbezés folytán felülbírált részét változtassa meg, II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott költségvetést károsító bűncselekményét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés 1. fordulat, (5) bekezdés b) pont], a közbizalom elleni bűncselekményeit 3 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §), a gazdálkodás rendjét sértő cselekményét 1 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett számvitel rendjének megsértése büntettének [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont] minősítse, a II. rendű vádlottal szemben kiszabott gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltást mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.
- [7] A védő fellebbezése írásbeli indokolásában a fellebbezést kizárólag az enyhítés irányában tartotta fenn, egyben utalt arra, hogy a II. rendű vádlott a bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást kíván tenni. E vallomására figyelemmel indítványozta elsődlegesen a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztését, másodlagosan a szabadságvesztés tartamának enyhítését.
- [8] A fellebbezési tárgyaláson az ügyész indítványozta a korlátozott felülbírálatot a védő írásban tett fellebbezés irányának módosítására figyelemmel, egyebekben az írásbeli indítványát fenntartotta.
- [9] A védő az írásbeli indítványát fenntartva az ügyész minősítést érintő indítványához csatlakozott.
- [10] II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott felkutatására tett intézkedések a másodfokú eljárásban eredményre vezettek. Őt az ítéletábla letartóztatta és a Be. 752. § (1) bekezdése alapján a bíróság tárgyalást tűzött, ismertette a vádlott távollétében tartott tárgyalás anyagának lényegét, illetőleg kihallgatta a II. rendű vádlottat. A II. rendű vádlott a váddal, illetőleg az elsőfokú ítélettel azonos beismerő vallomást tett, a bűncselekmény elkövetését megbánta, egyebekben csatlakozott a védői indítványhoz.
- [11] Az ítéletábla az enyhítésre irányuló fellebbezést alaposnak ítélte.
- [12] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körűen felülbírált. E körben tehát nem osztotta a főügyészség álláspontját. A fellebbezés irányának módosítása nem befolyásolja a felülbírálat terjedelmét az ítéletábla álláspontja szerint.
- [13] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le és a távollévő vádlottal szembeni eljárás szabályait is betartotta.
- [14] Az ítéletábla az ügyiratok tartalma, valamint II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott vallomása, valamint ténybeli következtetés alapján az elsőfokú ítélet tényállását az alábbiak szerint helyesbítette, illetőleg kiegészítette, figyelemmel a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára:

- [15] Az elsőfokú ítélet személyi részéből mellőzte annak megállapítását, hogy a II. rendű vádlott nemzetiség állampolgár, nemzetiség anyanyelvű, mivel az állampolgárságot a rendelkező rész tartalmazza, a vádlott anyanyelvűségét pedig akkor kell megjelölni, ha az nem nemzetiség.
- [16] A II. rendű vádlott letartóztatását megelőzően segítő családtagként mezőgazdasági munkát végzett. Jelenleg jövedelemmel nem rendelkezik. Legmagasabb iskolai végzettsége szakmunkásképző, foglalkozás szakképzettséggel rendelkezik. Nőtlen, senki eltartására nem köteles, vagyontalan.
- [17] Az elsőfokú ítélet 4. oldal 2. bekezdés utolsó mondatát akként helyesbítette, hogy az cég neve. ügyvezetői feladatait I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott látta el.
- [18] A 6. oldal táblázat utáni első bekezdéséből mellőzte az „és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott” mondatrészt.
- [19] A 6. oldal táblázat utáni 2. bekezdést az alábbiak szerint helyesbítette:
Az cég neve. képviselőjében eljáró I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott - a könyvelő, tanú 1 révén - az adóbevallások benyújtására vonatkozó kötelezettségének határidőben eleget tett. A bevallások ugyanakkor valótlan tartalmúak voltak, mivel azok nullás adattartalommal kerültek benyújtásra annak ellenére, hogy az cég neve a fenti személyeket 2012. év folyamán adó- és járulékfizetési kötelezettséggel járó jogviszony keretében munkavállalóként foglalkoztatta. A valótlan tartalmú bevallások benyújtása következtében I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vonatkozásában valótlan tartalmú nyilatkozatot tett. II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott azzal, hogy a gazdasági társaság által foglalkoztatottak adatait a könyvelőhöz nem juttatta el, a foglalkoztatással kapcsolatos adatokat, bizonylatokat visszatartotta, az I. rendű vádlottnak segítséget nyújtott a valótlan tartalmú nyilatkozatok megtételéhez, a kft. foglalkoztatást terhelő költségvetési befizetési kötelezettségének az adóhatóság előli eltitkolásához. Ennek folytán az I. rendű vádlott a 2012. év tekintetében - a személyi jövedelemadó, a nyugdíjbiztosítási járulék, az egészségbiztosítási járulék, a munkaerőpiaci járulék, a szociális hozzájárulási adó és a szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettséggel összefüggésben - mindösszesen 7.593.842,- forint összegű vagyoni hátrányt okozott az állami költségvetésnek, amelyhez a II. rendű vádlott a fentiekben részletezett segítséget nyújtott.
- [20] A 9. oldal első táblázat utáni 2. bekezdésből mellőzte az „egymás tevékenységéről tudva, közösen” és „és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott” mondatrészeket.
- [21] A 9. oldal 2. táblázat utáni bekezdésből mellőzte az „és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott” mondatrészt és e bekezdést kiegészítette:
II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott azzal, hogy a gazdasági társaság áfa-fizetési kötelezettségét megalapozó számlákat visszatartotta, azokat a könyvelőnek nem juttatta el, az I. rendű vádlott cselekményéhez nyújtott segítséget.
- [22] A 10. oldal C./ tényállási pont első bekezdéséből mellőzte az „és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott” mondatrészt.
- [23] A 11. oldal táblázat utáni első bekezdésből mellőzte az „és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott - egymás tevékenységéről tudva, közösen -” mondatrészt és e bekezdést kiegészítette:
II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott azzal, hogy a gazdasági társaság valós adó- és járulékfizetési kötelezettségét megalapozó adatokat, bizonylatokat visszatartotta, azokat nem bocsátotta a könyvelő rendelkezésére, segítséget nyújtott az I. rendű vádlottnak a 2012. év tekintetében társasági adónemben 10.896.777,- forint vagyoni hátrány okozásához.
- [24] A 11. oldal táblázat utáni 3. bekezdés szövegét az alábbiak szerint állapította meg:
A I./A-I./C tényállási pontokban írt magatartásával összefüggésben I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott a 2012. adóév tekintetében - általános forgalmi adó, társasági adó és munkáltatással összefüggő adók és járulékok vonatkozásában - mindösszesen 51.502.761,- forint összegű vagyoni hátrányt okozott az állami költségvetésnek, amelyhez II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott a fentiekben részletezett segítséget nyújtotta. A vagyoni hátrány az eljárás során nem térült meg.

- [25] A 11. oldal táblázat utáni 5. bekezdéséből mellőzte az „és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott - egymás tevékenységéről tudva, közösen -" mondatrészt és e bekezdést kiegészítette azzal, hogy II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott segítséget nyújtott az I. rendű vádlott cselekményéhez az adóbevallások alapját képező bizonylatok és adatok visszatartásával, a könyvelő rendelkezésére bocsátásának elmulasztásával.
- [26] A 11. oldal II./ pont első bekezdéséből mellőzte az „és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott - egymás tevékenységéről tudva, közösen -" mondatrészt és e bekezdést kiegészítette azzal, hogy II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott cselekményéhez segítséget nyújtott azzal, hogy a valós tartalmú beszámoló készítéséhez szükséges bizonylatokat visszatartotta, azt nem adta át a könyvelőnek.
- [27] A II./ tényállási pontot kiegészítette:
A II. rendű vádlott 2013. év elején tanú 1 könyvelőtől a gazdasági társaság könyvelési iratait átvette, azokat I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottnak nem adta át. Ennek következtében a kft. könyvelési anyagát az adóhatósági vizsgálat, majd a büntetőeljárás során fellelni nem sikerült. A II. rendű vádlott az I./A-I./C pontokban írt magatartásával segítséget nyújtott ahhoz, hogy a gazdasági társaság könyvelése ne tartalmazzon valamennyi gazdasági eseményt.
- [28] Egyebekben az elsőfokú ítélet tényállása hiánytalan és megalapozott, az a fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel irányadó volt a felülbírálat során.
- [29] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta. A bizonyítékokat mérlegelési körébe vonta és számot adott arról, hogy mely bizonyítékok alapján látta kétséget kizáróan bizonyítottanak, hogy II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott a terhére rótt bűncselekményeket elkövette. Így különösen I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott, tanú 1 és az elsőfokú ítéletben rögzített további tanúk vallomása, az adóigazgatási eljárás anyaga, illetőleg a könyvszakértői vélemény alapján.
- [30] Az általa megállapítottakat mindenben alátámasztotta II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott fellebbezési tárgyaláson tett beismerő vallomása.
- [31] A megalapozott tényállásból helyesen következett a II. rendű vádlott bűnösségére a törvényszék.
- [32] Tévedett azonban a bűncselekmények minősítését, a II. rendű vádlott elkövetői minőségét illetően. E körben téves volt az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy az ügyvezetőt terhelő adózási és számviteli szabályok és kötelezettségek a cég többségi tulajdonosára, a II. rendű vádlottra is vonatkoztak.
- [33] Az elkövetéskor hatályos, A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (továbbiakban: Gt.) 29. § (1) bekezdése értelmében ugyanis a gazdasági társaságot törvényes képviselőként a vezető tisztségviselő képviseli. A Gt. 21. § (1) és (3) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaság ügyvezetését egy vagy több ügyvezető látja el.
- [34] A fentiekről a jelenben hatályos Ptk. 3:29. § (1) bekezdése, 3:112. § (1) és (2) bekezdése és a 3:196. § (1) bekezdése ugyanígy rendelkezik.
- [35] Ebből tehát az következik, hogy az cég neve. adózási és számviteli kötelezettsége a kft. ügyvezetőjét, I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottat terhelte.
- [36] Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a költségvetési csalás büntetetté tettesként csak a vállalkozás ügyvezetője valósíthatja meg, de közvetett tettesként vagy bűnsegédként olyan személy is elkövetheti, aki nyilatkozattételre nem kötelezett (BH 2010.200., 2010.290., 2017.139.)
- [37] A költségvetési csalás büntetetté illetően a II. rendű vádlott e helyesbített tényállás szerinti magatartásával a terhére rótt bűncselekményeket nem tettesként, hanem a 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 14. § (2) bekezdése szerinti bűnsegédként követte el.
- [38] A költségvetési csalás büntetetté illetően a Kúria 61. számú BK vélemény 3/a) pontja értelmében az elkövetési magatartás azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira a fordulat megjelölésével kell utalni, melyet az elsőfokú bíróság elmulasztott megjelölni.

- [39] A közbizalom elleni bűncselekményt tekintve tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt 2 rendbelinek minősítette és e körben az ítélet tábla nem osztotta a főügyesség álláspontját sem, hogy az 3 rendbeli bűncselekménynek minősül.
- [40] A Kúria 36. BK véleménye értelmében a hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetett, ha hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú - ugyanazon vagy több - magánokiratot, ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására többször használják fel és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak.
- [41] A jelen ügyben ez a jogviszony a vállalkozás és az adóhatóság közötti jogviszonyt jelenti, a rendbeliséget nem érinti, hogy hány adó- és járulékfajta érintett. Ezért e cselekmény 1 rendbeli Btk. 6. § (2) bekezdése szerinti folytatólagosan elkövetettnek minősül [Btk. 6. § (2) bekezdés].
- [42] Tévedett az elsőfokú bíróság a számvitel rendje megsértésének büntette esetén, amikor azt 3 rendbelinek minősítette. Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy az egymást követő több üzleti évben ugyanazon elkövetési magatartással, egységes akaratelhatározással elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette 1 rendbeli folytatólagosan elkövetettnek minősül [Btk. 6. § (2) bekezdés] (Magyar Büntetőjog, Kommentár a gyakorlat számára II. kötet, 1612. oldal, HVG-Orac Kiadó).
- [43] Erre figyelemmel e cselekmény is 1 rendbeli folytatólagosan elkövetettnek minősül.
- [44] A fentiekben kifejtettekre figyelemmel az ítélet tábla II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott cselekményeit bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés 1. fordulat, (5) bekezdés b) pont 2. fordulat], folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) és folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntettének [Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont] minősítette.
- [45] A bűnsegéd magatartása a tettesi alapcselekményhez társul és az I. rendű vádlott esetében, akivel szemben az ítélet első fokon jogerőre emelkedett, eltér a minősítés, ugyanakkor a II. rendű vádlott esetében ez a törvényes minősítés.
- [46] Az elsőfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülmények helyesbítésre és kiegészítésre szorulnak:
- [47] Az eltérő minősítésből következően a társtettességben történő elkövetés nem súlyosító körülmény. Az ítélet tábla további súlyosító körülményként értékelte a többszörös halmazatot. Ezzel szemben a másodfokú bíróság II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott javára további enyhítő körülményként értékelte büntetlen előéletét, a bűnsegédi magatartást, de kisebb súllyal, hiszen a cselekményeket a társaság többségi tulajdonosaként követte el. További enyhítő körülmény a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomás, amely szintén kisebb súllyal került értékelésre, hiszen már a nem jogerős elítélése is megtörtént a II. rendű vádlottnak és a felderítést sem segítette elő, továbbá a II. rendű vádlott megbánását, valamint a minősítést megalapozó alsó értékhatárhoz közeli elkövetési értéket. További enyhítő körülmény a további időmúlás, hiszen az elsőfokú ítélet óta is több, mint egy év eltelt.
- [48] A II. rendű vádlott esetében az irányadó büntetési tételkeret - helyesen - öt évtől tizennégy évig terjedő szabadságvesztés, a középérték - helyesen - kilenc év hat hónap. Az enyhítő szakasszal kiszabott 2 év szabadságvesztés az ítélet tábla álláspontja szerint arányos büntetés, annak lényeges enyhítése nem indokolt.
- [49] A másodfokú bíróság II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott beismerésére, megbánására, a fogvatartásban töltött időre figyelemmel és a belső arányosság szem előtt tartása mellett úgy ítélte meg, hogy a büntetés azonnali végrehajtása nélkül is elérhető a büntetés célja, ezért a szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján.
- [50] Mivel a szabadságvesztés végrehajtását a bíróság felfüggesztette, ezért mellőzte a II. rendű vádlott közügyektől eltiltását.

- [51] Tekintettel arra, hogy a II. rendű vádlott a bűncselekményeket nem a foglalkozása felhasználásával követte el, így törvényi feltétel hiányában az ítéletábra mellőzte a foglalkozástól eltiltást is, amelynek megnevezése helyesen egyébként gazdasági társaság vezető tisztségviselője.
- [52] A 8/2015. (IV.17.) AB határozatra figyelemmel az ítéletábra vizsgálta a felfüggesztett szabadságvesztére ítélt II. rendű vádlott esetében az előzetes mentesítés lehetőségét, azonban az elkövetett bűncselekmények jellegére figyelemmel őt nem ítélte arra érdemesnek.
- [53] II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott az ügyben 2020. február 3. napjától 2020. november 27. napjáig fogvatartásban volt, mely időt a másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján.
- [54] A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábra a védő fellebbezését alaposnak ítélve és hivatalból is eljárva az elsőfokú ítélet II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottra vonatkozó részét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [55] A II. rendű vádlott nyilatkozata alapján megállapította, hogy tartózkodási helye: cím.
- [56] Az ítélettel szemben a Be. 458. § (2) bekezdés a) pontja alapján - figyelemmel a Be. 615. § (1) bekezdésére - fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2020. november 27.

Dr. Benedek Tibor s. k.
a tanács elnöke

Sefta Márta dr. s. k.
előadó bíró

Dr. Cserháti Ágota s. k.
bíró

A Szegedi Ítéletábra Bf.I.52/2020/47. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 6.B.948/2017/60. számú ítéletének II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottra vonatkozó és jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Szeged, 2020. november 27.

Dr. Benedek Tibor s. k.
a tanács elnöke